

RIKAS ELU

Sammutud kilomeetrid annavad ajale uue mõõtme

Sundristitud eestlasele on palverännakut kahtlemata raske müüa. Kui aga otsima ei minda kõigevägevamat, vaid iseend, on kohalikud tippjuhjad nõus kahe hotelliöoga Hispaania-reisi eest välja käima ligi 26 000 krooni.

See ei ole investering värvilistesse postkaartidesse riiuliserval, vaid pigem vaimsesse tervisesse ja professionaalsusesse. Aira Tammemäe (39) lihvib nimelt kaheksapäevase paulocoelholiku rännaku jooksul Camino de Santiago rajal Eesti tipptegijate juhtimisoskust.

Sel sügisel tuli eneseotsingute käigus välja kannatada ka äärmuslikud ilmastikuolud, mis tavamatkaja hotelli otsima sunniksid. “Seekord oli meie tee eriti väljakutseid pakkuv, sest kaks esi-

TEKST: REET ALAS

Vabakutseline ajakirjanik

mest päeva oli torm nii umbes 30 meetrit sekundis ja meie piirkond pidevalt uudistes. Tulvaveed viisid ära maju, autosid ja ka kolm inimest,” kirjeldab Aira Tammemäe.

Palverändurid õnneks kannatada ei saanud. Küll aga oli tõsisemid probleeme

püstijäämisega. Siis aga tuli välja lõõskav päike, mis küttis oktoobrikuisesse Hispaaniasse 30kraadise soojuse. Rada, millel matkates nii mõnigi kruvi paika loksuma peaks, loksus seekord ise. “Olin tõeliselt hämmingus, kui nägin, et Camino on sel korral pigem jõgi kui rada,” nendib Tammemäe, kes on sel teel sammunud mitmeid kordi nii üksi kui grupiga.

“Päris omapärane on jalutada, kui igal pool on 10–20 sentimeetrit vett,”

Kuidas reisib eluaseme-laenude spetsialist?

Agnes Makk on külastanud enamikke Euroopa Liidu riike, pikemalt on asja olnud Saksamaale, Prantsusmaale ja Põhjamaadesse. Kaugematest sihtpunktidest peab ise põnevaimaks Tiibetit ja Hiinat. Viimati viisid erialased ettekanded Prahasse ja Budapesti.

Pool reisidest tulebki ette võtta töö tõttu. Need püüab ta sättida nii, et nädalavahetusel oleks kiire töögraafikuku kõrvalt mahti ka veidi kohapealset eluolu tundma õppida. Oma initsiatiivil reisima minnes ootab ta alati mingit uut kogemust või teadmist nii sihtkoha kui peegeldusena enda kohta. Detsembris plaanib ta seda saada Lissabonis.

Agnes usub siiralt, et reis Nuustakule võib olla sama põnev kui maailma teise otsa. Oluline on enda ja kaaslaste häälestatus. Halb tuju tuleb kindlasti koju jätta. Mingi esmapilgul vajaliku asja kojujätmine võib osutuda hoopis huvitavaks õppetunniks, käivitada leidlikkuse ja fantaasia proovile panna.

möönab Viru Õlu ASi direktor Ott Licht (43), kes soovib Santiago teed igale juhile. Licht usub, et selline karm algus andis kogu rännakule teise maigu, panes grupiliikmed teineteisest hoolima.

Enne sõitu ei olnud Licht sugugi kindel, kas suudab terve matka läbi teha. Aga suutis küll, isegi paduvihmade kiuste. "Ise olen loomult pigem realist, kes on kahe jalaga kõvasti maas ning kes üldiselt ei püstita endale suuri ootusi. Sellega olen valmis meeldivateks üllatusteks," räägib ta oma taktikast.

Tavakoolitustest kõrini

Licht võttis Camino retke ette, kuna see tundus talle kõikidest muudest juhtimiskoolitustest totaalselt erinev. "Ei tahtnud enam lihtsalt istuda laua taga

"Meeskonnakoolitused ja erinevad enese proovilepaneku koolitused on kujunenud suurmoeks, ma ei ole nende fanaatik."

või saalis ning kuulata pelgalt teiste juhtide kogemusi," selgitab õlletehase direktor. Seejuures on ta läbinud ka veidi ekstreemsemaid koolitusi.

Näiteks on tal meeles üks kommunikatsiooniõppus, kus juhid aeti varahommikul kell viis üles ning pandi reporterite küsimustele vastama. Samuti on ta koolituse käigus pidanud tormama läbi suitsu, tule ja vee ning seejuures võtma vastu kriitilisi otsuseid.

Hansapanga eluasemelaenude äri-liini juht Agnes Makk (34) suhtub sellistesse action-täiendustesse teatava ettevaatusega. "Meeskonnakoolitused ja erinevad enese proovilepaneku koolitused on kujunenud suurmoeks, ma ei ole nende fanaatik," nendib Makk. Aeg lendab küll ruttu ja lõbusalt, aga kasutegur olevat küllaltki küsitav.

"Tavajuhtimiskoolituse puudusteks on vähene praktilisus – palju loosungeid ja hüüdlauseid. Ühel hetkel muutub see kõik tüütavaks ja väsitavaks," kinnitab ta.

Camino de Santiago eneseleidmishõngulise retke kohta oli ta aga varasematelt osavõtjatelt kuulnud vaid kiidusõnu. "Ja kui Hansapanga juhtide arendusprogrammi raames tekkis võimalus seal osaleda, ei mõtelnud ma kaks korda," räägib Makk otsuse sünnist.

Tippjuhtide malevaelu

Kõige halvem viis midagi leida pidi olema seda otsima minna, teab Agnes Makk. "Soovitati ootusi mitte eriti püstitada, vaid lasta juhtuda asjadel, mis sinuga juhtuma peavad," selgitab ta retke filosoofiat. Nii oli ta algusest peale avatud kõikidele kogemustele, mida reis pakkuda võis. "See tegi mind paremaks inimeseks ja kindlasti avatumaks. Ma ei oleks uskunud, et nii läheb," kinnitab ta.

Makki sõnul võimaldas retk ta läbi

teiste inimeste elude paremini maailma ja iseennast mõista. "Näiteks arutasime ühel esimestest päevadest juhtimise ja juhirolli üle. Kuna kaaslasteks olid kõige erinevamate valdkondade tippjuhid, oli see väga põnev ning arvan, et sain rohkem ja sügavamaid teadmisi kui ükskõik millisest tavakoolitusest," kiidab ta.

Reisi tegi tema jaoks eriliseks täielik keskkonnavaheetus, matkamine ja peadjalad-koos elu grupiga. Nagu malevas. Makk leiab, et see lõi grupi liikmete vahel suurema avatuse. Nii said kõik üksteisega päris lähedalt tuttavaks, saadi vastastikku palju teada ning eranditult kõik inimesed muutusid väga huvitavaks.

Eesmärk korvab pingutuse

Kuigi rändajaid oli hoiatatud, et retk on füüsilisele küllaltki kurnav, Agnes Makk sellega päri ei ole. Perega reisides tassib Agnese kohvreid abikaasa. Sel korral pidi ta aga mudas sumbates ja päikese käes küpsedes oma träniga ise hakkama saama.

"Huvitaval kombel ei häirinud mind ei seljakott ega hõõruvad jalanõud," imestab Makk. Tee peale jäi muidugi ka palju väikeseid armsaid külaresstorane, kus sai vajadusel jalgu puhata ja keelt kasta.

"See reis oli nagu hea raamat – mitmetasandiline. See oli matk läbi imeilusa looduse, filosoofiline rännak sajanditevanusel palverännakuteel," kirjeldab igapäevaselt eluasemelaenudega tegelev Agnes Makk. "Kümneid kilomeetreid mägedes ronides tunnetad ennast ajas ja ruumis," leiab ta.

"Mägisel maal 200 kilomeetrit maha jalutades on piisavalt aega iseendasse vaadata," möönab ka Virumaa õlleparun Ott Licht. "Selgub, et päev on ikka üllatavalt pikk, tuleb vaid õigete, vajali-

Kuhu viivad jalad Viru Õlu direktori?

☉ Ott Licht arvab, et rändab rohkem kui tavaline eestlane. Kord aastas käib ta näiteks poja ja sõpradega kaugel põhjas kala püüdmas. Sääski on seal rohkem kui kalu. Samuti võib Otti kohata suusamägedes. Reisiplaani mahuvad kahtlemata ka mõningad pika nädalalõpu reisid mõnda Euroopa pealinna. Praegu mõeldakse tema peres Hiinasse või Indiassa sõitmise peale.

Sihtkoht on Oti jaoks oluline. Nii ei satu ta eriti näiteks kuurortidesse. Lihtsalt tundub mõttetu niisama rannas peesitada ja aega surnuks lüüa. Kindlasti peaks tema arvates õhus olema ajaloo hõngu, et poleks vaja hotellis igavleda.

Juturaamatuid pole mõtet reisile kaasa vedada. Kui kodutöö on kenasti tehtud, on näiteks mõnus rendiautoga mööda vaatamisväärsusi sõita. Kui eesmärgiks on puhata, on väike reisiseltskond parem kui suur: ei pea grupi erisoovidega arvestama. Las Vegase koolitusel läks aga 50liikmeline punt täiesti asja ette.

ke asjadega tegeleda,” tutvustab ta äsja õpitud.

Eriti tulemuslikuks peab Licht sellist rändamist inimestele, kel on iseenda sees palju asju vaja lahti harutada. Ise ta ennast nende hulka ei loe. “Kuid nüüd ma tean, mida tuleb juhtumisi teha, kui tahan iseendaga tegeleda. Tuleb enda ümber täiesti uus taustsüsteem luua, kus pole aega igapäevaseid mõtteid mõelda,” õpetab ta.

Ott Licht usub, et kodumaisest koolitusest poleks nii palju kasu olnud. “Kodus segavad meid kõiki ikka nii töö- kui ka argimured, mobiiltelefonid, internet, sõbrad, telekas jne. Raske on leida nii palju aega puhtalt endale,” põhjendab ta. Füüsilise koormuse all olles käisid aga Lichti mõtted taskus passivast mobiilist suure kaarega mööda. Pigem keerlesid nad näiteks õhtuse sihtkoha ümber. Mis ei tähenda, et Licht oleks unustanud nautida ka ümbrust ja seltskonda.

Teel on kõik võrdsed

Teel kohatud rändajad olid Lichti sõnul äärmiselt siirad ja abivalmid. Nagu vanad sõbrad. Reisikaaslastelt ei kuulnud ta kogu retke jooksul ühtegi torinat. Valitses täielik tolerantsus. “Kindlasti pean Camino koolitust üheks parimaks mu väga pika koolitusnimekirja hul-

gast,” kinnitab Ott Licht, kes sai enda sõnul reisilt palju häid sõpru juurde.

Camino reis on Lichti sõnul väga ebatavaline. “Sellel on sügav ajalooline taust, aastas võtab sellise tee ette mitusada tuhat inimest. Lihtsalt see tunne, et oled selle matka läbinud, on juba piisavalt võimas,” jagub tal emotsioone kuhjaga. Näiteks soovib ta sama tee tulevase elukaaslasega ette võtta: teekond paljastab inimeste tegeliku palge.

Seda peaks armanud aga teema omal käel, sest Aira Tammemäe (vaba)abielupaare oma treeninggruppi ei võta. “Kahekesi on parem olla kahekesi, mitte grupis,” leiab ta.

Kaugus murrab lahti

Küll aga on ta täiesti veendunud, et ühele juhile eneseleidmiseks sobib Camino koolitus ideaalselt. “Rännak on üks väga hea koolituse viis. Keha ja vaim saavad mõlemad midagi head,” kinnitab Tammemäe.

Seejuures ei ole tegu vaid rännakuga iseendas, vaid ka ruumimuutus mängib suurt rolli. “Ma hästi ei usu, et mobiilised ärimehed või -naised ikka suudaksid siin Eestis end argipäevast nii lahti tõmmata, et sisemine mina rääkima hakkaks,” kahtleb ta.

“Muidugi võib kodus igasuguseid rännakuid teha, eriti ilusates Eesti met-

sades. Santiago teel on oma võlud. Kõigepealt just kaugus. Keegi ega miski ei saa sind lihtsalt kätte. Peale sinu enda muidugi,” põhjendab rännaktreener Aira Tammemäe, miks on juhtidel tarvis pörutada Euroopa teise otsa.

Pea pahnast puhtaks

“Käegakatsutav tulemus see, et inimesed on oluliselt rohkem tasakaalus ja töövõimelisemad. Pea on pahnast puhas ja uuteks väljakutseteks valmis,” kinnitab ta. 90% koolitatavatest olevat igatahes ülimalt rahul.

“Midagi juhtub, aga mis täpselt, seda nüüd küll üldistada ei saa. Uued vaated, uued ideed, uued perspektiivid... Sisse või välja... Kõrgele või sügavale...” kirjeldab Aira Tammemäe rännakul kogevat. Ise sai ta oma esimesel palverännakul sabast kinni tundel, et tema rada on pärast edukat karjääri finantsalal hakata treenerina oma asja ajama.

“Teha ainult ja ainult seda, mida ma naudin. Rändamist ma naudin, Hispaania ka. Ja tarkade inimestega palverännaku teed käia on väga kirkastav. Jagada nende elamusi, pakkuda iseendaga kohtumiseks erinevaid harjutusi, tunda rõõmu nende avastustest... No mis saab parem olla!” ei tea Tammemäe enda praeguse tegevusega võrdväärset tööd. Viimati käis ta turismireisil kaks aastat tagasi. **S**